

มนต์ชัย เดชะพิพัฒน์สกุล 2552: การศึกษาคำว่า “ได้” ในภาษาไทยตามแนวไวยากรณ์ศัพท์-
การก ปริญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) สาขาภาษาศาสตร์ประยุกต์
ภาควิชาภาษาศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์กิติมา
อินทร์พรรย์, Ph.D. 139 หน้า

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หน้าที่ทางไวยากรณ์และความหมายคำว่า “ได้” ตามแนว
ไวยากรณ์ศัพท์การกและศึกษากระบวนการกลายเปลี่ยนคำไวยากรณ์ของคำว่า “ได้” ในภาษาไทย ข้อมูลที่
ใช้ในการวิจัยเก็บข้อมูลจากวรรณกรรมซีไรต์และการถอดบทเรียนการข่าวภาคคำจากสถานีโทรทัศน์

ผลการวิเคราะห์คำว่า “ได้” ตามแนวไวยากรณ์ศัพท์การกพบว่า “ได้” ที่มีรูปเหมือนกันแต่มี
หน้าที่แตกต่างกันทั้งหมด 7 คำ คือ 1) “ได้₁” มีความหมายว่า “ได้” หรือ “ได้รับ” เป็นกริยากรรม เช่น
ถาวร ได้₁ รองแชมป์เอเชีย 2) “ได้₂” มีความหมายว่า “ได้” หรือ “ได้รับ” เป็นกริยากรรมตามด้วยกริยา
เช่น แม็กเคน ได้₂ อาโณลช่วยหาเสียง 3) “ได้₃” มีความหมายว่า “ได้” หรือ “ได้รับ” เป็นกริยากรรมตาม
ด้วยบุพบทวิ เช่น สองประตูได้₃ จากอเล็กซ์และเซนต์แอมผาด 4) “ได้₄” มีความหมายว่า “ได้โอกาส”
หรือ “มีโอกาส” เป็นกริยากรรมตามด้วยกริยา เช่น ตระกูลเทพหยวกโบราณได้₄ รับใช้ราชสำนัก
5) “ได้₅” เป็นคำวิเศษณ์บ่งชี้อดีตกาล เช่น ถนนรอบนอกได้₅ เปิดการจราจรตามปกติ 6) “ได้₆” มี
ความหมายว่า “สามารถ” หรือ “สำเร็จ” ใช้แสดงอรรถาธิบายหรือ “ความเป็นไปได้” เป็นกริยา
กรรม เช่น ตรงนี้จะช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจได้₆ และ 7) “ได้₇” มีความหมายว่า “เป็นระยะเวลา” เป็น
กริยากรรมตามด้วยคำนามบอกเวลา ปรากฏในอนุพจน์วิเศษณ์ เช่น ครั้งแรกเริ่มได้₇สิบเอ็ดนาทีก่อนที่
เทียนออกนำก่อนหนึ่งต่อศูนย์

ผลการศึกษาการปรับขยายหน้าที่ทางไวยากรณ์ของคำว่า “ได้” พบว่ากระบวนการกลายจากคำ
ว่า “ได้₁” เป็นคำว่า “ได้₄” ผ่านกระบวนการการสูญเสียสมบัติของหมวดคำ การบังคับปรากฏและการมี
ความหมายทั่วไปมากขึ้น กระบวนการจาก “ได้₄” เป็นคำว่า “ได้₅” ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ใหม่ การ
สูญเสียสมบัติของหมวดคำ และการมีความหมายทั่วไปมากขึ้น กระบวนการกลายจากคำว่า “ได้₁” เป็น
คำว่า “ได้₆” ผ่านกระบวนการการสูญเสียสมบัติของหมวดคำและการมีความหมายทั่วไปมากขึ้น และ
กระบวนการกลายจากคำว่า “ได้₆” เป็นคำว่า “ได้₇” ผ่านกระบวนการการวิเคราะห์ใหม่ และการมี
ความหมายทั่วไปมากขึ้น